

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czestochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

Cena prenumeraty: miesięcznie 1 mk. 50 fen., kwartalnie 4 mk. 50 fen. za odnośnienie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petitowy jednoszpaltowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Panny Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 50.

Zatarg między kanclerzem a większością parlamentarną.

Deklaracja większości parlamentu.

BERLIN, 24 | 8. Wczoraj w komisji głównej parlamentu Rzeszy jeden z członków frakcji socjaldemokratycznej złożył w imieniu większości parlamentu następującą deklarację:

Przedstawiciele stronnictw, którzy wnieśli deklarację parlamentarną dnia 19 lipca, stwierdzają:

1. Podczas rokowań przedwstępnych, które swojego czasu prowadziły nad rezolucją między przedstawicielami partji i kanclerzem Rzeszy, nikt z nich nie mógł na mocy wymienionych poglądów przypuścić, że kanclerz Rzeszy nie stanie na gruncie rezolucji parlamentarnej.

2. Uwaga kanclerza, że w łonie przedstawicieli większości ujawniły się rzeczone różnice co do pojmowania rezolucji, jest nie trafną. Wszyscy biorący udział przedstawiciele partji zgodzili się zupełnie co do niedwuznacznego sensu i treści swej rezolucji.

Na zapytanie jednego z niezależnych socjalistów oświadczył podsekretarz stanu baron v. Stumm, że d. 5 lipca 1914 r. nie miała miejsca rada koronna „Nordd. Allg. Ztg.” odparła już dotyczące informacje „Timesa”, jako fałszywe. On sam zrobił to już dawniej, zarówno jak hr. Berchtold, którego nazwisko wymieniano również jako jednego z uczestników rady koronnej. Jeszcze raz stwierdza z naciskiem, że dnia 5 lipca 1914 r. nie odbyła się narada między wysokami osobistościami wojskowymi i politycznymi Niemiec i Austro-Węgier, na którejby powzięta była decyzja co do postępowania względem Serbji. Odośne twierdzenia opierają się na fałszywych informacjach lub zmyśleniu.

BERLIN, 24 | 8. Wczorajsze obrady w komisji głównej parlamentu Rzeszy nad sprawami polityki zewnętrznej doprowadziły do niespodziewanego konfliktu między kanclerzem Rzeszy a przedstawicielami większości parlamentarnej, którzy w dniu 19 lipca wnieśli na posiedzeniu plenarnym parlamentu znaną rezolucję pokojową.

Konflikt wybuchł wskutek nadzwyczaj ostrej mowy jednego z członków centrum, który wobec licznych prób interpretacji ze strony prawicy jego ostatniej mowy w parlamencie, zapytał kanclerza, czy utrzymuje w mocy zgodę swą na rezolucję parlamentu.

Kanclerz Rzeszy dał na to następujące wyjaśnienie:

Jeden z panów przedmówców wystąpił z krytyką, że w mojej mowie parlamentarnej z dnia 19 lipca, powołując się na przedłożoną parlamentowi rezolucję pokojową, użyłem słów: „jak ja ją pojmuję”. Stwierdzam, że

podczas obrad przedwstępnych z panami przywódcami stronnictw nie użyłem wyraźnie podobnego wyrażenia. Z drugiej strony chciałbym ustalić, że użyty przeze mnie zwrot bynajmniej nie stoi w sprzeczności ze stanowiskiem mojem względem rezolucji, tak jak mu dałem wyraz we wspomnianych naradach przedwstępnych i jak wypływa z przedstawionych w mojej mowie parlamentarnej celów, jakie da się osiągnąć w ramach rezolucji na kongresie pokojowym, możliwe są, rzecz prosta, subtelności pojmowania, po zdaje mi się zauważyłem już podczas narad przedwstępnych i wśród partji większości.

Co powiedział kanclerz?

BERLIN 24 | 8. W początku środowego popołudniowego posiedzenia komisji głównej parlamentu Rzeszy kanclerz powiedział co następuje:

„Słowa moje, wypowiedziane dzisiaj przed południem, nie powinny być tłumaczone jak uchylanie się od stanowiska, zajętego przeze mnie w mowie z dnia 19 lipca. Trzymam się w całości treści tej mowy.

Że nie miałem zamiaru uchylania się jakiegokolwiek, dowodzi fakt, że rozesłałem już dzisiaj przed południem zaproszenie na narady, które powinny doprowadzić do wzajemnego uczucia między mną a parlamentem, a przedewszystkiem w naradach nad notą, jaką należy przestać kurji w odpowiedzi na notę pokojową Ojca św.

Odpowiedź ta musi opierać się na dążeniu do pokoju opartego na zasadzie ugody i porozumienia, czyli zgodnie z określeniem w rezolucji parlamentu z dnia 19 lipca”.

WOJNA.

Największy komunikat austriacki.

WIEN (B. W. T.) Urzędowo donoszą 28 sierpnia:

Wschodni plac boju.

Na wschód od Soweł, po obu stronach górnej Susy i na południe od Ocna ponowili nieprzyjaciel swoje ataki, został wszędzie odparty i ponosił wielkie straty.

Włoski teren walk:

Ataki armji włoskich: drugiej i trzeciej nad Isonzo trwają w dalszym ciągu z największą gwałtownością. Conajmniej 40 dywizji włoskich nagromadzone przeciw naszym linjom między Anzia a Wybrzeżem.

Koło Auzza szturmował nieprzyjaciel kilkakrotnie nadaremnie. Wojska nasze za każdym razem go odparły.

Natomiast udało mu się na płaskowzgórzu Vrh okazać wielką swo-

ją przewagę liczebną i zyskać na terenie. O każdą pędz ziemi walczone cętko i uporezywie w walce wręcz.

Równie zajadło walczone po obu stronach dolnej Wippach, a mianowicie na płaskowyzynie Karstu, gdzie przebywał Najjaśniejszy Pan Cesarz i Król wśród swoich walecznych wojsk.

Raz za razem nowe włoskie kolunmy szturmowały linje naszych obrońców. Kilkakrotnie czujna nasza artylerja udaremniała atak. Jeżeli nieprzyjacielowi powiodło się gdziekolwiek wtargnąć do naszych rowów, wyrzucały go natychmiast stamtąd rezerwy w walce na bagnety. Długotrwałą chwałą okryły się pułki: 100 (Kraków), wiedeński bataljon strzelców № 21 i 93 (Olomuniec). Wszystkie stanowiska na Karskie znajdują się silnie w naszym ręku. Ofiary włosków należą do najkrwawszych ze wszystkich walk nad Isonzo.

Zastępca szefa sztabu generalnego v. Hoefler
Feldmarszałek-porucznik.

Wielka bitwa nad Isonzo.

WIEN 24 | 8. Wojenna kwatera prasowa donosi:

Walka nad Isonzo trwa. Front utrzymano wszędzie. Pod Vrhem zyskali nieprzyjaciel nieco na terenie. **Odpowiedź na notę Ojca św.**

BERNO 24 | 8. Medjolański „Secolo” przypuszcza, że koalicja odpowie na notę Ojca św. dopiero za kilka tygodni, uważa jednak za wykluczoną specjalną konferencję koalicyjną dla omówienia odpowiedzi.

Pomoc dla Rosji.

KOPENHAGA 24 | 8. „Ruskoje Słowo” podaje ciekawe informacje dotyczące obecnych rokowań między Japonją a rządami sprzymierzonymi w sprawie wysłania wojsk japońskich do Europy.

Przedewszystkiem chodzi o zapełnienie luk na froncie rosyjskim. W tym celu Ameryka ma zbudować szereg linii kolejowych i dostarczyć materiał przewożowy.

Anglja czyni starania o uzyskanie pomocy japońskiej w Mezopotamji.

W sprawie zestrzelonych aeroplanów.

BERLIN 24 | 8. Biuro Wolffa donosi: Telegram iskrowy francuski z dnia 20 bm. twierdzi, że lotnicy francuscy zestrzelili dnia 18 sierpnia 11 samolotów niemieckich i że 6 sztuk po silnem uszkodzeniu musiały lądować po naszej stronie. Wbrew temu ustalono, że dnia 18 sierpnia straciłszy na froncie zachodnim ogółem 6 samolotów, w tem na froncie francuskim 4. Nasi przeciwnicy tegoż dnia utracili 19 samolotów i jeden balon captif.

Chwila bieżąca.

— „Nieuwe Rotterdamsche Courant” donosi, że stanowisko Lloyda George'a ma być zachwiane. Krąży

również pogłoska, że miejsce Balfoura zajmie Churchill.

— Według depeszy korespondenta „Lokal Anzeigera“, francuzi rzucili do boju pod Verdun 19 dywizji, a w tej liczbie kilka dywizji trytonjalnych.

— Jak donoszą z Salonik, w Monaster wystrzelono podobno 2,000 granatów, wskutek czego miasto ma stać w płomieniach.

— Generał Leszycki mianowany został dowódcą wojsk frontu północnego na miejsce generała Klembowskiego.

— Frakcja mienszewików rozpada się na dwa odczyny. Jeden z nich pragnie zachowania taktyki dotychczasowej, drugi zaś żąda zmian w sensie bardziej radykalnym.

— „Fronte Interna“ zapewnia, że Sonnino otrzymał polecenie zredagowania odpowiedzi koalicji na notę papieską.

Co słychać nowego?

Już nawet na kozakach nie można polegać.

Kozacy uważani byli dotąd przez przywódców rewolucji jako główna i najważniejsza ostoja nowego rządu w Rosji. Obecnie jednak pokazuje się coraz widoczniej, że nawet na nich nie można liczyć bezwarunkowo.

Szczególnie w pewnych okolicach uralskich występują oni przeciwko obecnemu kierownictwu rządowemu, zarzucając mu, iż mało zważa na położenie ekonomiczne ludności na tych terenach. Wobec tego, poszczególne okoliczności odmawiają dzisiejszemu dowództwu naczelnemu posłuszeństwa. Na froncie jednak nie dała się to dotychczas jeszcze we znaki. „Prawda“ zanotowała kilka wypadków, gdzie były wprost bunty kozaków na prowincji.

Marzeniem ich — powrót do kraju.

W Rosji istnieje Rada zjazdów polskich, która obejmuje wszystkie organizacje ludzi, znajdujących się na wygnaniu. Prezesem jej jest Lednicki. Jest to instytucja potężna, obejmuje Polaków rozproszonych po całej Rosji. Rozporządza olbrzymimi finansami, które płyną z dobrowolnych składek i opodatkowań.

Pieniądze te są przeznaczone na powrót do kraju.

Hasłem wszystkich organizacji wygnańczych jest to jedno tylko:

— Wrócić, za wszelką cenę wrócić!

O energiczną politykę morską Ameryki.

Z Berna donoszą do „Vossische Ztg.“ Według depeszy otrzymanej przez wydanie paryskie „New York Herald“ z Waszyngtonu, prezydent Wilson odbył w piątek naradę z sekretarzem marynarki Danielsem, zastępcą jego Franklinem Rooseveltem i admirałem Mayo.

Na konferencji tej uchwalono zastosowanie przez Stany Zjednoczone bardziej energicznej polityki morskiej.

Telegram rady robot. i żołn. do Hendersona i Macdonalda.

„Berliner Tag.“ donosi ze Stokholmu:

Rosyjska rada robotników i żołnierzy wysłała do Hendersona i Macdonalda następujący telegram:

W imieniu komitetu wykonawczego rady robotników i żołnierzy witamy uchwałę proletariatu angielskiego, aby uczestniczyć w konferencji międzynarodowej w Stokholmie. Jesteśmy przekonani, że uda się robotnikom angielskim przewyciężyć

wszystkie przeszkody, aby wraz z socjalistami wszystkich innych państw sprzymierzonych ubestniczyć w wielkim dziele zjednoczenia proletariatu w walce o sprawiedliwy i trwały pokój na zasadach demokratycznych.

Podpisano: Czhejdzé.

Tajna stacja telegrafu iskrowego.

Z Amsterdamu donoszą do „Lokal Anzeigera“: Przez Paryż donoszą z Buenos Aires: Marynarze argentyńscy odkryli na wybrzeżu prowincji Chubut, w Patagonii, tajną stację telegrafu iskrowego.

Stacja ta służyła bez wątpienia do utrzymywania komunikacji z okrętami podejrzaniem na południowym oceanie Atlantyckim.

Z Rady Stanu.

Szkolnictwo elementarne.

Na posiedzeniu plenarnym w dn. 10 sierpnia przyjęto Ustawę Tymczasową o Szkołach elementarnych w Królestwie Polskim. Ustawa zawiera 95 artykułów i rozpada się na 5 działów:

I. Przepisy ogólne.

II. O szkołach elementarnych publicznych.

Rozdział I. O zakładaniu i utrzymywaniu szkół elementarnych publicznych

Rozdział II. O personelu nauczycielskim.

Rozdział III. O organach Zarządu szkolnictwa elementarnego.

Rozdział I. O Radzie szkolnej okręgowej.

Rozdział II. O dozorcze szkolnym w gminach.

Rozdział III. O opiece szkolnej.

Rozdział IV. O szkołach elementarnych prywatnych.

Rozdział V. O inspekcji szkolnej.

Z Rady Miejskiej.

Posiedzenie 9.

Zawdzięczając jedynie przypadkowi, zamieszczamy w dzisiejszym „Gońcu“ sprawozdanie z czwartkowego posiedzenia Rady Miejskiej, gdyż prasa nie została, jak to się praktykowało dotychczas, zawiadomiona o nim zawnazasu.

Dlatego też i publiczność, nie będąc poinformowaną o posiedzeniu za pośrednictwem prasy przybyła w liczbie niezbyt pokaźnej. Posiedzenie otworzył o godz. 5 m. 35 przewodniczący Kondratowicz, zawiadamiając Radę, że radny Wizenalt zgłosił 4 tygodniowy urlop, pczem pod obrady weszły nagle wnioski Magistratu, z których pierwszym była sprawa przyznania subsydjum, powstałemu w Częstochowie sądowi Okręgowemu.

O Sąd Okręgowy w Częstochowie.

Przewodniczący udzielił głosu mec. Kórowskiemu, który przedstawił się Radzie, jako delegat Depart. Sprawiedliwości przy T. R. S. i referował sprawę udzielenia subwencji, powstałemu sądowi polskiemu, zaznaczając, że zwrócił się też o pokrycie pewnej części wydatków do sejmików częstochowskiego i wieluńskiego, gdyż Wieluń należąc będzie do okręgu sądowego częstochowskiego.

Zaznaczyć należy, że wiele miast w Królestwie udzieliło powstałym sądowi polskiemu bezpłatnym lokali subsydjum itd. wychodzącą też z założenia, że powstałemu sądowi

własne poprzecz należy, i że jest to fakt dla Częstochowy nadzwyczaj dobitny wielu radnych przemawiało za uchwaleniem większej sumy, niż wobec braku środków mógł przeznaczyć Magistrat.

W rezultacie po dyskusji, w której przemawiali radni Sachs, Wróblewski, Zagórski Rada uchwaliła na pokrycie kosztów rocznych wynajęcia lokalu mk. 8000 i jednorazowo na pokrycie wydatków, związanych z urządzeniem lokalu mk. 5000.

Projekt statutu o ciężarze kwaterekowym.

Jak wiadomo są w naszym mieście właściciele nieruchomości, których lokale zajęte są na lokale władz ces. niemieckich. Wielu z nich ma zajęte na ten cel wszystkie lokale, nie otrzymując wynagrodzenia przez cały okres wojny. Wobec tego Magistrat opracował projekt statutu o ciężarze kwaterekowym, gdyż, jak zaznaczał p. nadburmistrz, miasto musi tym właścicielom nieruchomości, którzy ponieśli ciężary kwaterekowe, coś wyptacić.

Projekt ten Magistrat przesłał p. naczelnikowi powiatu, który go zaakceptował, czyniąc jednak tę zmianę, że § 3 ma mieć brzmienie następujące:

„Przeciwko decyzji Magistratu dopuszczalne jest zażalenie w ciągu dni 14 do ces.-niem. nacz. powiatu, który jest w tym względzie instancją decydującą. Wystąpienie na drogę prawną jest wyłączone.“

Nim przystąpiono do dyskusji na temat przedstawionego Radzie przez Magistrat projektu, przewodniczący wyraził protest wobec postępowania Magistratu, który jakoby ominął drogę, jaką należało urzeczywistnić o chwaleniu projektu statutu przez wspomniane już trzy instancje.

Pomiędzy p. nadburmistrzem i przewodniczącym Rady zaszła wymiana zdań, w czasie której p. nadburmistrz dr. Marczewski opuścił salę obrad, a wraz z nim wyszli wszyscy Jawnicy Magistratu i przy stole Magistratu został tylko ces.-niem. komisarz Rady p. Hofbauer.

Wreszcie przewodniczący poddał pod głosowanie 2 wnioski:

1) aby uchwalić proponowany statut miejski,

2) aby projekt statutu skierować do komisji regulaminowo-prawnej.

Wniosek pierwszy upadł, za drugim głosowali wszyscy radni.

W sprawie incydentu między prezydium i Magistratem niektórzy radni proponowali uchwalenie i wyrażenie przewodniczącemu votum zaufania, jednakże Radą w kwestji tej nie powzięta żadnych uchwał.

Po zamknięciu obrad odbyła się w tej sprawie krótka narada prezydium z członkami Rady.

Komitet Kościuszkowski.

Na propozycję Magistratu, Rada powołała komitet obchodu 100 lecia zgonu Tadeusza Kościuszki, do którego weszli radni Dobrucki, Nieprzecki, Smuga, Jarmułowicz i Sachs.

Magistrat reprezentować będzie w komitecie p. J. Cholewicki.

O kuchnię na Ost. Groszu.

W dalszym ciągu wpłynął nagły wniosek rad. Zagórskiego i innych o udzielenie związkom zawodowym subsydjum mk. 7200 miesięcznie na utworzenie kuchni dla robotników na Ost. Groszu.

Sprawa ta wytworzyła bardzo gorącą dyskusję, w czasie której przemawiali energicznie za wnioskiem radni Zagórski, Jarmułowicz, Hofmistrz i Torbęcško.

Inni radni wypowiadali się za przeniesieniem jednej z kuchni R. O. m. Cz. na Ostatni Grosz, motywując to koniecznością ześrodkowania akcji niesienia pomocy ludności, a nie tej rozczłonkowania, wręczając po długich i namyślonych obradach postanowiono wnioskować skierować do Magistratu dla wydania opinii w tej sprawie, co też uczyniono z wnioskiem o udzielenie subsydjum na utworzenie kuchni przy Zyd. Zw. Szerzenia Wiedzy.

Interpelację rad. Wróblewskiego, przekazano Magistratowi i o godz. 8 m. 20 posiedzenie zamknięto.

Z Rędzin.

Koresp. własna „Gońca Czesłoch.”

W sprawie Straży Ogniowej.

Jutro, w niedzielę 26 bm. o godz. 3 po południu odbędzie się w sali gminnej urzędu gminy Rędziny zebranie organizacyjne obywateli okolicznych dla omówienia sprawy założenia Straży ogniowej w Rędzinach. Zaproszona na zebranie otrzymali następujący obywatele, zamieszkałi na terytorjum proponowanej działalności Straży:

Ks Czaki z Rudnik, pp. Apanowicz z Jaskrowa, J. Wereszczynski z Mirowa, A. Rogowski z Rzasaw, S. Wereszczynski z Koścełca, K. Górski z Madolina, J. Dobrzyński z Rudnik, dyr. A. Szacht, L. Kautowska, N. Kon, J. Lewandowski, Wł. Dudek z Mirowa. Prócz tego w zebraniu weźmą udział wszyscy sołtysi z okolicznych wsi.

Nie wątpimy, że tak pożyteczny projekt zostanie odpowiednio poparty przez czynniki, do których inicyjatorzy zwracają się z apelem i na zebraniu nikogo nie braknie. Sprawozdanie żebrała dama w swoim czasie.

KRONIKA.

Otwarcie Sądu Okręgowego.

Dowiedujemy się, że w sobotę d. 1 września odbędzie się w Częstochowie uroczystość otwarcia polskiego Sądu Okręgowego, którego prezesem jest mec. M. Kokowski, a lokal mieszcie się będzie w domu nr. 51 przy ul. Panny Mării.

Zapisy do szkół miejskich.

W dniach 27, 28 i 29 bm. o godz. 8 rano w gmachu b. gimnazjum rządowego, Panny Marji nr. 56, będą odbywały się zapisy do szkół nowomiejskich. Które z dzieci w oznaczonym czasie nie stawią się—mogą być pozbawione miejsca.

Z przemysłu.

Pisaliśmy przed kilku tygodniami o uruchomienie fabryki portland cementu „Jakub” w Rudnikach.

Otóż, jak się dowiadujemy, uruchomienie jej zależne jest w zupełności od dostawy odpowiedniej ilości węgla, dostawa zaś zależy znowu od władz okupacyjnych w Lublinie, które odnosząc się zawsze przychylnie do naszego przemysłu, usuną zapewne powyższe trudności, stojące na przeszkodzie w uruchomieniu fabryki.

Spodziewać się przeto należy, że w bardzo krótkim czasie, w cementowni „Jakub” znajdzie zarobek i pracę spora garstka robotników, dzięki którym zawrze życie i zakwitnie nowa placówka przemysłu polskiego.

Osobiste.

Powrócił na stałe p. Karol Wopaleński, były dyrygent orkiestry „Lutni” i profesor gry skrzypcowej.

Przybywa więc nam jeszcze jedna poważna siła pedagogiczna na niwie gry skrzypcowej.

Podziękowanie.

Kolegom Sztabu Straży Ogniowej Ochotniczej którzy przyjęli czynny udział w obrzędach pogrzebowych mej Córki, oraz p. Makoszy za odśpiewanie konduktu i wszystkim przyjaciołom i znajomym za wyrażenie współczucia składamy serdecznie „Bóg Zapłać”.

Wacławowie Zielińscy.

Z Deputacji Żywnościowej.

Na 4 ym posiedzeniu Dep. Żywn. rozpatrywano następujące sprawy: Przyjęto do wiadomości rozporządzenie Władz Cywilnych, ustanawiające dzienną rację mąki do wypieku chleba na 125 gramów na osobę. Z powodu podrożenia ceny mąki, cena chleba zostaje odpowiednio do tego podwyższoną do 65 fenigów za bochenek wagi 3 funty.

O cukier.

Wobec podwyższenia przez Zarząd Cywilny podatku od cukru i ceny samego cukru przez wytwórców, cena cukru dla konsumentów ustala się na 86 fen. za funt, w tym stosunku 28 łutów za kartkę na okres dwutygodniowy kosztować będzie 75 fen.

O jakości chleba.

Wobec reklamacji na zły gatunek chleba postanowiono wydać polecenie, aby mąka, przeznaczona na wypiek chleba, była przed użyciem przesiewana. Przesiewanie winno się odbywać w piekarniach w obecności kontrolerów Deputacji.

Sprawa opału.

Sprawa opału w granicy starych zależnych od Deputacji posuwa się powoli naprzód. Porobiono zakupy większych ilości drzewa opałowego, które stopniowo zwozi się do magazynów.

Kasza zamiast kartofli.

Wobec słabego dowozu wczesnych kartofli, pómiimo usiłowań zabiegów Deputacji, postanowiono jeszcze raz zwrócić się do odnośnych Władz o pomoc w tej sprawie; pragnąc jednakowoż poniekąd złagodzić trudne warunki wyżywienia, wyjednano 160 ctr. kaszy, która według równomiernej normy—ówieró funta kaszy na osobę za 10 fen. — sprzedawana będzie w sklepach Deputacji na kupony C—D (kartoflane) serii XVI ej.

O mąkę dla Częstochowy.

Pónieważ dowóz mąki krajowej z wyznaczonych młynów postępuje opieszale wskutek niedostarczenia przez rolników, przeznaczonego na ten cel zboża, zwrócono się do odnośnych Władz o wydanie odpowiednich zarządzeń, gdyż przy takim stanie rzeczy Deputacja nie będzie miała możności zaopatrywać mieszkańców Częstochowy w chleb.

Skóry dla miasta.

W kwestji skór na obuwie postanowiono wejść w pertraktację z miejscową garbarnią, która część skór, zwolnioną od rekwizycji, sprzedaje z wolnej ręki.

Podwyższenie płacy.

Przyjmując pod uwagę obecne ciężkie warunki życiowe, postanowiono podnieść płacę robotników, zatrudnionych w magazynach Deputacji.

Dzisiaj jeszcze zapis dzieci na kolonie letnie.

Rada Opiek. m. Częstochowy chce utrzymać przez miesiąc wrzesień r.b. kolonję letnią w Zakrzewie na 60 słabowitych dzieci. Dzieci—chłopcy od lat 7 do 10-ciu, ubogich rodziców, zamieszkałych w śródmieściu, mają się zgłosić do zapisu dziś w sobotę 25 bm. o godz. 9 rano na ul. Staszica nr. 8, gdzie będą zakwalifikowani do przyjęcia.

Utan polski z Częstochowy.

Na liście dzielnych utanów polskich, wziętych do niewoli austriackiej pod Stanisławowem, znaleźliśmy nazwisko Władysława Pejdzika z Częstochowy.

Z cechu fryzjerów.

Na mocy Ustawy o zgromadzeniach rzemieślniczych z d. 31 grudnia 1816 r. (tyt. 1 paragr. 1 Zbior. przepisów Administracyjnych Królestwa Polskiego część 2 tom. 1) w Częstochowie został powołany do życia Urząd Starszych zgromadzenia fryzjerów i golarzy, o czym już pisaliśmy w „Gońcu”.

Pierwsze zgromadzenie wyborcze w Magistracie w dn. 12 b. m. większością głosów powołało: Na starszego p. Stan. Ant. Widere, podstarszego p. Ant. Stawierskiego, oraz na zastępców pp. A. R. Telchera i Chaska Montaga.

Nadburmistrz dr. J. Marczewski wybory potwierdził, przydając do urzędu starszych jako komisarza Magistratu p. A. Prokopa.

Stowarz. właścicieli składów aptecznych.

Grono właścicieli składów aptecznych w naszym mieście podejmuje starania u odpowiednich władz o udzielenie pozwolenia na otwarcie w Częstochowie Stow. właścicieli składów aptecznych m. Częstochowy, Zagłębia Dabrowskiego i okolic z siedzibą w Częstochowie.

Ze Stow. wspól. „Rzemieślnik”.

Na skutek odezw Stowarzyszenia współdzielczego „Rzemieślnik” zgłosiłi udziały: Centralny Kom. Żywnościowy na pow. częstochowski mk. 250, Stowarz. „Jedność” mk. 60, Stow. pracowników kolejowych mk. 25, oraz wiele osób prywatnych. — Dalsze udziały przyjmuje się.

Występy Lubicz-Sarnowskiej.

A więc w dniach 4, 5 6 i 7 bieżąca września odbędzie się w teatrze „Paryskim” cztery występy głośnej z talentu artystki p. Lubicz-Sarnowskiej.

Wystawione będą następujące sztuki „Siostra Helena”—„Angla, „Walka Motyli”—„Sudermana, „Panna Złota, moja żona”—„Gawaulta i „Koteczka”—Viktora.

Spodziewać się należy, że tłumnie będzie w teatrze „Paryskim” zniższcza, że pospieszą wszyscy znawcy sztuki i piękna.

Bilety już nabywać można w cukierni p. Jackowskiej.

Z ostatniej chwili.

Największy komunikat niemiecki.

BERLIN. Urzędowo donoszą dnia 24 sierpnia.

Zacnodni plac boju.

Front nast. tronu ks. Ruprechta Bawarskiego.

We Flandrii zmniejszyła się działalność artylerji w oddziale bojowym między Langemarck a Hollebeke tylko przejściowo, miejscami osiąga znowu siły ognia huraganowego. Dotąd nie nastąpiły większe ataki tylko pod Westhoek wykonali anglicy na-

również pogłoska, że miejsce Balfoura zajmie Churchill.

— Według depeszy korespondenta „Lokal Anzeigera”, francuzi rzucili do boju pod Verdun 19 dywizji, a w tej liczbie kilka dywizji brytyjskich.

— Jak donoszą z Salonik, na Monaster wystrzelono podobno 2,000 granatów, wskutek czego miasto ma stać w płomieniach.

— Generał Leszyckij mianowany został dowódcą wojsk frontu północnego na miejsce generała Klembowskiego.

— Frakcja mienszewików rozpadła się na dwa odłamy. Jeden z nich pragnie zachowania taktyki dotychczasowej, drugi zaś żąda zmian w sensie bardziej radykalnym.

— „Fronte Interna” zapewnia, że Sonnino otrzymał polecenie zrezygnowania odpowiedzi koalicji na notę papieską.

Co słyszać nowego?

Już nawet na kozakach nie można polegać.

Kozacy uważani byli dotąd przez przywódców rewolucji jako główna i najważniejsza ostoja nowego rządu w Rosji. Obecnie jednak pokazuje się coraz widoczniej, że nawet na nich nie można liczyć bezwarunkowo.

Szczególnie w pewnych okolicach uralskich występują oni przeciwko obecnemu kierownictwu rządowemu, zarzucając mu, iż mało zważa na położenie ekonomiczne ludności na tych, Wobec tego, poszczególne okoliczności odmawiają dzisiejszemu dowództwu naczelnemu posłuszeństwa. Na froncie jednak nie daje się to dotychczas jeszcze we znaki. „Prawda” zanotowała kilka wypadków, gdzie były wprost bunty kozaków na prowincji.

Marzeniem ich — powrót do kraju.

W Rosji istnieje Rada zjazdów polskich, która obejmuje wszystkie organizacje ludzi, znajdujących się na wygnaniu. Prezesem tej jest Lednicki. Jest to instytucja potężna, obejmuje polaków rozproszonych po całej Rosji. Rozporządza obrzeczynami finansami, które płyną z dobrowolnych składek i opodatkowań.

Pieniądze te są przeznaczone na powrót do kraju.

Hasłem wszystkich organizacji wygnanych jest to jedno tylko:

— Wrócić, za wszelką cenę wrócić!

O energiczną politykę morską Ameryki.

Z Berna donoszą do „Vossische Zig.” Według depeszy otrzymanej przez wydanie paryskie „New York Herald” z Waszyngtonu, prezydent Wilson odbył w piątek naradę z sekretarzem marynarki Danielsem, zastępcą jego Franklinem Rooseveltem i admirałem Mayo.

Na konferencji tej uchwalono zastosowanie przez Stany Zjednoczone bardziej energicznej polityki morskiej.

Telegram rady robot. i żołn. do Hendersona i Macdonalda.

„Berliner Tag.” donosi ze Stockholmu:

Rosyjska rada robotnicza i żołnierzy wysłała do Hendersona i Macdonalda następujący telegram:

W imieniu komitetu wykonawczego rady robotników i żołnierzy witamy uchwałę proletariatu angielskiego, aby uczestniczyć w konferencji międzynarodowej w Sztokholmie. Jesteśmy przekonani, że uda się robotnikom angielskim przezwyciężyć

wszystkie przeszkody, aby wraz z socjalistami wszystkich innych państw sprzymierzonych uszczelnili w wielkim dziele zjednoczenia proletariatu w walce o sprawiedliwy i trwały pokój na zasadach demokratycznych.

Podpisano: Czheidze*.

Tajna stacja telegrafu iskrowego.

Z Amsterdamu donoszą do „Lokal Anzeigera”: Przez Paryż donoszą z Buenos Aires: Marynarze argentyńscy odkryli na wybrzeżu prowincji Chubut, w Patagonii, tajną stację telegrafu iskrowego.

Stacja ta służyła bez wątplenia do utrzymywania komunikacji z okrętami podejrzaniem na południowym oceanie Atlantyckim.

Z Rady Stanu.

Szkolnictwo elementarne.

Na posiedzeniu plenarnym w dn. 10 sierpnia przyjęto Ustawę Tymczasową o Szkołach elementarnych w Królestwie Polskiem. Ustawa zawiera 95 artykułów i rozpada się na 5 działów:

I. Przepisy ogólne.

II. O szkołach elementarnych publicznych.

Rozdział I. O zakładaniu i utrzymywaniu szkół elementarnych publicznych

Rozdział II. O personelu nauczycielskim.

Rozdział III. O organach Zarządu szkolnictwa elementarnego.

Rozdział I. O Radzie szkolnej okręgowej.

Rozdział II. O dozorcze szkolnym w gminach.

Rozdział III. O opiece szkolnej.

Rozdział IV. O szkołach elementarnych prywatnych.

Rozdział V. O inspekcji szkolnej.

Z Rady Miejskiej.

Posiedzenie 9.

Zawdzycając jedynie przypadkowi, zamieszczamy w dzisiejszym „Gońcu” sprawozdanie z czwartkowego posiedzenia Rady Miejskiej, gdyż prasa nie została, jak to się praktykowało dotychczas, zawiadomiona o nim zawczasu.

Dlatego też i publiczność, nie będąc poinformowaną o posiedzeniu za pośrednictwem prasy przybyła w liczbie niezbyt okazałej. Posiedzenie otworzył o godz. 5 m. 35 przewodniczący Kondratowicz, zawiadamiając Radę, że radny Wizental zgłosił 4 tygodniowy urlop, poczem pod obrady weszły nagłe wnioski Magistratu, z których pierwszym była sprawa przyznania subsydjum, powstającemu w Częstochowie sądowi Okręgowemu.

O Sąd Okręgowy w Częstochowie.

Przewodniczący udzielił głosu mec. Kokowskiemu, który przedstawił się Radzie, jako delegat Depart. Sprawiedliwości przy T. R. S. i referował sprawę udzielenia subwencji, powstającemu sądowi polskiemu, znacząc, że zwrócił się też o pokrycie pewnej części wydatków do sejmików częstochowskiego i wieluńskiego, gdyż Wieluń należąc będzie do okręgu sądowego częstochowskiego.

Znaczyć należy, że wiele miast w Królestwie udzieliło powstającym sądowi polskiem bezpłatnym lokali subsydjów itd. wychodząc też z założenia, że powstające sądownictwo

własne poprzeć należy, i że jest to fakt dla Częstochowy nadzwyczaj doniosły wielu radnych przemawiało za uchwaleniem większej sumy, niż wobec braku brodków mógł przeznaczyć Magistrat.

W rezultacie po dyskusji, w której przemawiali radni Sachs, Wróblewski, Zagórski Rada uchwaliła na opłacenie kosztów rocznych wynajęcia lokalu mk. 8000 i jednorazowo na pokrycie wydatków, związanych z urządzeniem lokalu mk. 5000.

Projekt statutu o ciężzarze kwaterekowym.

Jak wiadomo są w naszym mieście właściciele nieruchomości, których lokale zajęte są na lokale władz ces. niemieckich. Wielu z nich ma zajęte na ten cel wszystkie lokale, nie otrzymując wynagrodzenia przez cały okres wojny. Wobec tego Magistrat opracował projekt statutu o ciężzarze kwaterekowym, gdyż, jak zaznaczał p. nadburmistrz, miasto musi tym właścicielom nieruchomości, którzy ponieśli ciężary kwaterekowe, coś wypłacić.

Projekt ten Magistrat przesłał p. naczelnikowi powiatu, który go zaakceptował, czyniąc jednak tę zmianę, że § 3 ma mieć brzmienie następujące:

„Przeciwko decyzji Magistratu dopuszczalne jest zażalenie w ciągu dni 14 do ces. niem. naczk. powiatu, który jest w tym względzie instancją decydującą. Wystąpienie na drogę prawną jest wyłączone.”

Nim przystąpiono do dyskusji na temat przedstawionego Radzie przez Magistrat projektu, przewodniczący wyraził protest wobec postępowania Magistratu, który jakoby ominął drogę, jaką należało urzeczywistnić uchwalenie projektu statutu przez wspomniane już trzy instancje.

Pomiędzy p. nadburmistrzem i przewodniczącym Rady zasza wymiana zdań, w czasie której p. nadburmistrz dr. Marczewski opuścił salę obrad, a wraz z nim wyszli wszyscy ławnicy Magistratu i przy stole Magistratu został tylko ces. niem. komisarz Rady p. Hofbauer.

Wreszcie przewodniczący poddał pod głosowanie 2 wnioski:

1) aby uchwalił proponowany statut miejski,

2) aby projekt statutu skierował do komisji regulaminowo-prawnej.

Wniosek pierwszy upadł, za drugim głosowali wszyscy radni.

W sprawie incydentu między prezydium i Magistratem niektórzy radni proponowali uchwalenie i wyrażenie przewodniczącemu votum zaufania, jednakże Rada w kwestji tej nie powzięła żadnych uchwał.

Po zamknięciu obrad odbyła się w tej sprawie krótka narada prezydium z członkami Rady.

Komitet Kościuszkowski.

Na propozycję Magistratu, Rada powołała komitet obchodu 100 lecia zgonu Tadeusza Kościuszki, do którego weszli radni Dobrucki, Nieprzecki, Smuga, Jarmułowiec i Sachs.

Magistrat reprezentować będzie w komitecie p. J. Cholewicki.

O kuchnię na Ost. Groszu.

W dalszym ciągu wpłynął nagły wniosek rad. Zagórskiego i innych o udzielenie związkowi zawodowemu subsydjum mk. 7200 miesięcznie na utworzenie kuchni dla robotników na Ost. Groszu.

Sprawa ta wytworzyła bardzo gorącą dyskusję, w czasie której przemawiali energicznie za wnioskiem radni Zagórski, Jarmułowiec, Hofwicz i Torbećko.

Inni radni wypowiadali się za przeniesieniem jędnęj z kuchni R. O. m. Cz. na Ostatni Grosz, motywując to koniecznością ześrodkowania akcji niesienia pomocy ludności, a nie jej rozczłonkowania, wręszcie po długich i namyślonych obradach postanowiono wniosek skierować do Magistratu dla wydania opinii w tej sprawie, co też uczyniono z wnioskiem o udzielenie subsydjum na utworzenie kuchni przy Zyd. Zw. Szerzenia Wiedzy.

Interpełacje rad. Wróblewskiego, przekazano Magistratowi i o godz. 8 m. 20 posiedzenie zamknięto.

Z Rędzin.

Koresp. własna „Gońca Częstoch.”

W sprawie Straży Ogniowej.

Jutro, w niedzielę 26 bm. o godz. 3 po południu odbędzie się z inicjatywy urzędu gminy Rędziny zebranie organizacyjne obywateli okolicznych dla omówienia sprawy założenia Straży ogniowej w Rędzinach. — Zaproszona na zebranie otrzymali następujący obywatele, zamieszkałi na terytorjum proponowanej działalności Straży:

Ks. Czaki z Rudnik, pp. Apanowicz z Jaskrowa, J. Wereszczyński z Mirowa, A. Rogowski z Rzasaw, S. Wereszczyński z Kościelca, K. Górski z Madolina, J. Dobrzyński z Rudnik, dyr. A. Szacht, L. Kaniowska, N. Kon, J. Lewandowski, Wł. Dudek z Mirowa. Prócz tego w zebraniu wzięli udział wszyscy sołtysi z okolicznych wsi.

Nie wątpimy, że tak pożyteczny projekt zostanie odpowiednio poparty przez członków, do których inicjatorzy zwracają się z apelem i na zebraniu nikogo nie braknie. Sprawozdanie z zebrania damy w swoim czasie.

KRONIKA.

Otwarcie Sądu Okręgowego.

Dowiedzieliśmy się, że w sobotę 4 września odbędzie się w Częstochowie uroczystość otwarcia polskiego Sądu Okręgowego, którego prezesem jest mec. M. Kokowski, a lokal mieszć się będzie w domu nr. 51 przy ul. Panny Marii.

Zapisy do szkół miejskich.

W dniach 27, 28 i 29 bm. o godz. 8 rano w gmachu b. gimnazjum rządowego, Panny Marii nr. 56, będą odbywały się zapisy do szkół nowomiejskich. Które z dzieci w oznaczonym czasie nie stawią się—mogą być pozbawione miejsca.

Z przemysłu.

Pisaliśmy przed kilku tygodniami o uruchomieniu fabryki portland cementu „Jakub” w Rudnikach.

Otóż, jak się dowiadujemy, uruchomienie jej zależne jest w zupełności od dostawy odpowiedniej ilości węgla, dostawa zaś zależy znowu od władz okupacyjnych w Lublinie, które odnosząc się zawsze przychylnie do naszego przemysłu, usuną zapewne powyższe trudności, stojące na przeszkodzie w uruchomieniu fabryki.

Spodziewać się przeto należy, że w bardzo krótkim czasie, w cementowni „Jakub” znajdzie zarobek i pracę spora garstka robotników, dzięki którym znowu życie i zakwitnie nowa pieśń w przemyśle polskiego.

Osobiste.

Powrócił nie stale p. Karol Wopaleński, były dyrygent orkiestry „Lutni” i profesor gry skrzypcowej.

Przybywa więc nam jeszcze jedna poważna siła pedagogiczna na niwie gry skrzypcowej.

Podziękowanie.

Kolegom Sztabu Straży Ogniowej Ochotniczej którzy przyjęli czynny udział w obrzędach pogrzebowych mej Córki, oraz p. Makoszy za odpiewanie konduktu i wszystkim przyjaciółom i znajomym za wyrażenie współczucia składamy serdeczne „Bóg Zapłać”.

Wacławowie Zielińscy.

Z Deputacji Żywnościowej.

Na 4 ym posiedzeniu Dep. Żywn. rozpatrywano następujące sprawy:

Przyjęto do wiadomości rozporządzenie Władz Cywilnych, ustanawiające dzienną rację mąki do wypieku chleba na 125 gramów na osobę. Z powodu podrożenia ceny mąki; cena chleba zostaje odpowiednio do tego podwyższoną do 65 fenigów za bochenek wagi 3 funty.

O cukier.

Wobec podwyższenia przez Zarząd Cywilny podatku od cukru i ceny samego cukru przez wytwórców, cena cukru dla konsumentów ustala się na 86 fen za funt, w tym stosunku 28 łutów za kartkę na okres dwutygodniowy kosztować będzie 75 fen.

O jakości chleba.

Wobec reklamacji na zły gatunek chleba postanowiono wydać polecenie, aby mąka, przeznaczona na wypiek chleba, była przed użyciem przesiewana. Przesiewanie winno się odbywać w piekarniach w obecności kontrolerów Deputacji.

Sprawa opału.

Sprawa opału w granicy starań zależnych od Deputacji posuwa się powoli naprzód. Porobiono zakupy większych ilości drzewa opałowego, które stopniowo zwozi się do magazynów. **Kasza zamiast kartofli.**

Wobec słabego dowozu wczesnych kartofli, pomimo usilnych zabiegów Deputacji, postanowiono jeszcze raz zwrócić się do odnośnych Władz o pomoc w tej sprawie; pragnąc jednakowoż poniekąd złagodzić trudne warunki wyżywienia, wyjednano 150 ctr. kaszy, która według równomiernej normy—tzwierć funta kaszy na osobę za 10 fen. — sprzedawaną będzie w sklepach Deputacji na kupony C—D (kartoflane) serji XVI ej.

O mąkę dla Częstochowy.

Ponieważ dowóz mąki krajowej z wyznaczonych młynów postępuje opieszale wskutek niedostarczenia przez rolników, przeznaczonych na ten cel zboża, zwrócono się do odnośnych Władz o wydanie odpowiednich zarządzeń, gdyż przy takim stanie rzeczy Deputacja nie będzie miała możności zaopatrywać mieszkańców Częstochowy w chleb.

Skóry dla miasta.

W kwestji skór na obuwie postanowiono wejść w pertraktację z miejscową garbarnią, która część skór, zwolniona od rekwizycji, sprzedaje z wolnej ręki.

Podwyższenie płacy.

Przyjmując pod uwagę obecne ciężkie warunki życia, postanowiono podnieść płacę robotników, zatrudnionych w magazynach Deputacji.

Dziś jeszcze zapis dzieci na kolonje letnie.

Rada Opiek. m. Częstochowy chce utrzymać przez miesiąc wrzesień r.b. kolonję letnią w Zakrzewie na 60 słabowitych dzieci. Dzieci—chłopcy od lat 7 do 10-ciu, ubogich rodziców, z mieszkających w śródmieściu, mają się zgłosić do zapisu dziś w sobotę 25 bm. o godz. 9 rano na ul. Staszica nr. 8, gdzie będą zakwalifikowani do przyjęcia.

Ulan polski w Częstochowy.

Na liście dzielnych ulanów polskich, wziętych do niewoli austriackiej pod Stanisławowem, znaleźliśmy nazwisko Władysława Fejdzika z Częstochowy.

Z cechu fryzjerów.

Na mocy Ustawy o zgromadzeniach rzemieślniczych z d. 31 grudnia 1816 r. (tyt. 1 naragr. i Zbior. przepisów Administracyjnych Królestwa Polskiego część 2 tom. 1) w Częstochowie został powołany do życia Urząd Starszych zgromadzenia fryzjerów i golarzy, o czem już pisaliśmy w „Gońcu”.

Pierwsze zgromadzenie wyborcze w Magistracie w dn. 12 b. m. większością głosów powołano: Na starszego p. Stan. Ant. Wierę, podstarszego p. Ant. Stawiarskiego, oraz na zastępców pp. A. R. Teichnera i Chaskla Montaga.

Nadburmistrz dr. J. Marczewski wybory potwierdził, przydając do urzędu starszych jako komisarza Magistratu p. A. Prokopa.

Stowarz. właścicieli składów aptecznych.

Grono właścicieli składów aptecznych w naszym mieście podejmuje starania u odpowiednich władz o udzielenie pozwolenia na otwarcie w Częstochowie Stow. właścicieli składów aptecznych m. Częstochowy, Zagłębia Dąbrowskiego i okolic z siedzibą w Częstochowie.

Ze Stow. wspól. „Rzemieślnik”.

Na skutek odezwy Stowarzyszenia współdzielczego „Rzemieślnik” zgłosiłi udział: Centralny Kom. Żywnościowy na pow. częstochowski mk. 250, Stowarz. „Jedność” mk. 60, Stow. pracowników kolejowych mk. 25, oraz wiele osób prywatnych. — Dalsze udziały przyjmuje się.

Występy Lubicz-Sarnowskiej.

A więc w dniach 4, 5, 6 i 7 miesiąca września odbędzie się w teatrze „Paryskim” cztery występy głośnej z talentu artystki p. Lubicz Sarnowskiej.

Wystawione będą następujące sztuki: „Siostra Helena”—Engla, „Walka Motyli”—Sudermana, „Panna Ziuta, moja żona”—Gawaulta i „Koteczka”—Viktora.

Spodziewać się należy, że tłumnie będzie w teatrze „Paryskim” zwłaszcza, że pospieszą wszyscy znawcy sztuki i piękna.

Bilety już nabywać można w okienniku p. Jackowskiej.

Z ostatniej chwili.

Największy komunikat niemiecki.

BERLIN. Urzędowo donoszą dnia 24 sierpnia.

Zachodni plac boju. Front nast. tronu ks. Ruprechta Bawarskiego.

We Flandrii zmniejszyła się działalność artylerji w oddziale bojowym między Langemarck a Hollebeke tylko prześladowo, miejscami osiąga znowu siły ognia huraganowego. Doład nie nastąpiły większe ataki tylko pod Westhoek wykonali anglicy na-

tarcie częściowe, które pozostało bez skutku. Dzisiaj rzyhmym rankiem wydarłszy nieprzyjacielowi na południu drogi Ypern—Menines zdobyłszy uzyskaną przezeń, w ostatnich walkach. Stracony rów został zdobyty napowrót i utrzymany. W bezskutecznych atakach w dniu 22 sierpnia stracili Anglii 21 samochodów opancerzonych, które rozstrzelone przed fontem naszym leżą. Część pozostałej przy życiu załogi wzięto do niewoli.

Wojska kanadyjskie próbowały ponownie do Lens i w naszą łączącą się linię wtargnąć. W zaciętych walkach zbliska utrzymaliśmy zupełnie dotychczasowe linie. Również przy drodze Arras—Douai rozbił się atak nieprzyjacielski.

Front wojsk niemieckiego następcy tronu.

Po obydwu stronach Mezy wzmożła się walka artylerji w lesie Avocourt, na wzgórzu 304, pod Beaumont i w lesie Fosses w kilku godzinach za dnia znów do wielkiej siły. Naprzeciw wzgórza 304, które w nocy z 21 na 22 sierpnia planowo z zestawieniem małej załogi byli opuścili, uczynili Francuzi dzisiaj silny atak, przyjął ich ogień naszej artylerji.

Na północ od Louvemont nie wyszły ustawione nieprzyjacielskie wojska szturmujące w naszym ogniu niszczącym z swych rowów.

Front wschodni:

Front wojsk gener. feldmarszałka ks. Leopolda Bawarskiego.

Na wybrzeżu osiągnęły wojska nasze Aa w niektórych miejscach. Nad jeziorem Dryswiaty, pod Brodami nad Seretem i Zbruczem ożywiła się czasami działalność bojowa.

Front wojsk gener. pułkownika Arcyksięcia Józefa.

Stanowiska nasze pod Sowiej i przy dolinie Susity były ponownie celem bezskutecznych natarć nieprzyjacielskich.

Front generała marszałka polnego v. Mackensena.

Na zachód od Keroul nad Seretem przyniosła nam skuteczne przedsięwzięcie wojsk szturmujących jeńców i łup.

Front macedoński.

Przy trwającym upale tylko miejscami mały ogień.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Dr. K. Okuszko

Przyjmuje od 1 Sierpnia w godz. p. p. 4-6ej choroby wewnętrzne i dziecięce
Teatralna 16-11 piętro, Częstochowa.

DOKTOR MEDYCYNY Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE ul. Panny Marji № 21. Choroby skórne i dróg moczowych. Ordynuje: od 9-12 rano i od 4-7 p.p. Panie od 12-1 po południu.

Poszukuję kondycji na wsi. Mając świadectwo z ukończenia 7-mio klasowego zakładu naukowego żeńskiego oraz 3-oh letnią praktykę wiejskiej nauczycielki, mogę przygotować ucznia lub uczeniog do 2-3 klasy. Wyjechać mogę zaraz. Adres: Administracja dla K. D. — Zgubiono kwit lombardu kasy Pożycz-Oszczęd. Nr. 30709. 718-

Poszukuję pokoju umeblowanego z elektrycznym oświetleniem. Oferty sub "Pokoje" w Adm. "Gońca". 720-

Uczeń szkoły muzykalnej udziela lekcji gry fortepianowej przy skromnych warunkach. Wiad. sklep spożywczy Teatralna 62. 721-

Teatr „PARYSKI” ul. P. Marji 19.

Program od Piątku 24-go i dni następnych

Klątwa losu

Dramat z życia rosyjskiego w 4-ch wielkich częściach w roli głównej słynna piękność i znakomita artystka ERNA MORENA

Budowa toru kolejowego w Kanadzie Zdjęcie z natury
Przygody z materacem Wyborna komedia

Nad program: **Fatalne zaręczyny Kubusia** kome-dja

Dla dzieci wejście wzbronione — Orkiestra koncertowa pod dyr. p. M. S z u l c a
Początek przedstawień: o godz. 5 1/2, w Soboty o g. 4 w Niedzielę i święta o godz. 3 pp.

Teatr „ODEON” ul. P. Marji 27.

Program od piątku 24 do wtorku 28 Sierpnia.

Dziś jeden z najwybitniejszych obrazów sezonu!

Honor

Nieporównany, pod względem treści i wykonania, dramat życiowy w 6-ciu aktach. — W roli głównej głośna z piękności i słynna z talentu ulubienica Publiczności

Mia May.

Nad program: **MAŻ PANEM DOMU** (Komedja.)

Ceny miejsc zwykłe. — Szczegóły w programach.

ZARZĄD GIMNAZJUM św. JÓZEFA

i Seminarjum dla nauczycielek ludowych

ulica Panny Marji № 60.

Koło Polskiej Macierzy Szkolnej im św Józefa zawiadamia, że egzaminy wstępne i poprawkowe odbywać się będą dnia 30, 31 Sierpnia i 1 września o godz. 9-iej rano, początek lekcji 3 Września. Przypomina się, że w Gimnazjum czynne już będą klasy przygotowawcza, I, II i III; w Seminarjum kursy I II III i IV (na ostatni po ukończeniu 4-ch klas średniej szkoły).

Częstochowskie Koło Okręgowe P. M. S.

otwiera z początkiem 1917 / 18 roku szkolnego

Seminarjum

NAUCZYCIELI LUDOWYCH

w Częstochowie

Egzaminy na kursy I i II rozpoczyna się 3-go września 1917 roku

Podania przyjmuje i wszelkich wskazówek udziela Kancelarja Seminarjum, ul. św. Barbary Nr. 15-a (oficyjna), oodzieniu od 10-12 rano.

szkła lekarsko-dentystyczne

A. TROPPA

WARSZAWA, Marszałkowska 116, róg Złotej

Zapis słuchaczy, z najmniej 6-cio klas. świadectwami, rozpoczął się. Informacji udziela kancelarja szkoły. Lecznica zębów otwarta od 9 rano do 8-iej wiecz. 2300-

Lekarz Dentysta

Stefan Barylski

ul. Panny Marji Nr. 49

przyjmuje od 10-12 i 3-6

Nowootworzony chłżejski skład, kupuje i sprzedaje po cenach umiarkowanych różnego rodzaju używane meble: pianina, maszyny do szycia i t. p. ul. Panny Marji Nr. 73 obok parku przyjmuję w komis. —

Suśne orzezo grabowe na opał do sprzedania. Wiad. w Administracji Gońca. 707-

STANISŁAW RUMSZEWICZ
adwokat przysięgły

w Częstochowie ul. Piękna № 7. parter front (obok sądu pokoju I-go okręgu).

Przyjmuje od 9-iej do 9 i pół rano i od 2-iej do 5-iej po południu.

Kupię szopę dużą z drzewa w dobrym stanie. Wiadomość w Adm. "Gońca". 713-

Pensjonat dla paziemek Teatralna 9. 667-